

gnojno jamo zapaziš, pač pa steze, po katerih se gnojnica, najboljša hrana za zemljo in zelišča, izpod gnojnih kupov odeja in — pogublja.

Velika vrednost lipovega drevesa.

Slovenska lipa ni le veličastno, krasno drevo, ki daje mehke, bel les strugarjem in kiporezcem, ličeje vrtnarjem in listja kmetovalcem, ampak podaja tudi marljivim bučelicam paše v taki obilici in dobroti, kakor razun ajde nobena druga rastlina ne. V jednom oziru pa ajdo dalječ še presega, namreč med na lipi nabran je posebnega okusa in tolike čistote, da lipovemu medu v trgovini pred vsakim drugim prednost dajejo. Toda lipa ima še tudi to dobro lastnost, da spomladi ravno takrat začne cvesti, ko so večidel že vse druge spomladanske rastline ocvetele, namreč meseca junija in dostikrat še le julija. Tedaj podaljša spomladansko pašo za dobra dva tjedna. O tem času ni v naših krajih nobene medunosne rastline, na kateri bi bučele kaj prida paše dobivale, kakor ravno na lipi. Toraj lipo svojim slovenskim bralcem prav vroče priporočamo, naj jo zasajajo, kjer koli je za njo kaj prostora. Posebno pa naj te besede veljajo slovenskim bučelarjem, katerim bode to, našim staroslovenskim praocetom sveto drevo, bodi si na dvoriščih ali ob potih nasajeno, gotovo mali trud obilo povračalo.

J. M.

Državni zbor.

Dné 20. t. m. se je zopet začel dr. zbor. Finančni minister je razveselil zbornice s tem, da je brž v začetku predložil drž. proračun za leto 1875. Manj vesele bodo dežele, kajti ima drž. blagajnica za prihodnje leto najmanje za 12 milijonov in 352.857 gld. primanjkljeja! Državni stroški so postavljeni za 381 mil. in 782.551 gld., za peldrugi milijon manj od letos, ker bo tudi drugo leto veliko manj državnih dohodkov od letos. Ti so preračunjeni za 369 mil. in 429.694 fl., skoro za 14 mil. manj od letos. In še ti dohodki visé v zraku, ker je letina v mnogo krajih dosti slaba. — Obresti za drž. dolg znašajo za to plot države: 80 mil. in 621.491 gld. Fin. minister se tolaži s tem, da bo vravnanje davka ravnotežje zravnilo, to se pravi, da se bo še več davka naložilo.

Res se je predložila nova dačna postava, ki določuje davek od poslopij, ki so še brez davka bile. Na vrsto pridejo po tej postavi tudi stanovanja duhovnikov in kloštri ter so le uradne prostorije davka proste. Pri drugih poslopijih, kakor so knjižnice, muzeji, javne šole itd. so pustili veljati ravnilo, da, kar dohodka ne donša, tudi davku podvrženo biti ne more.

Prva stvar na dnevnem redu bil je predlog Seidlnov, da se pri nesrečah davki odpisujejo. Se sprejme in izroči odboru za dačne zadeve. —

Poslanec Schöffel, katerega dunajska dež. sodnija iz drž. zbora v sodnijsko preiskavo kliče, je v isti seji vprašal ministra poljedelstva, ali ga je volja predložiti postavo, ki bi uredila gozdno policijo, da se pokončevanju gozdov v okoliših pride? — Poslanec dr. Promberger s tovariši terja, da se izdela službin red za uradnike ter nebajo dozdanji lastnostni izkazi (Qualifikationstabellen), ki značajnim uradnikom sitnobe delajo in so le na korist manj značajnim, ki se svojim predstojnikom prilizujejo, da višej splezajo. Z navdušenjem sprejeto in odboru v pretres izročeno. (Dobro bi bilo, ko bi se tudi v cerkvenih krogi našel kaki dr. Promberger).

Poslanec Göllicher s tovariši je vprašal vlado, bode li v prihodnje opustila sklicevanje dež. brambovcev k vojaškim vajam ob času žetve?

Dr. Kronawetter s tovariši je predlagal in zbornica je predlog sprejela, da se namreč pregleda postava zastran zborovanja in društev, ker dosedanja skušnja uči, da pol. gospodske mnogokrat samovoljno v teh rečeh postopajo.

Sklepa se o novi pokojninski postavi za vojaštvo. —

Dopisi.

Iz Gradca 24. okt. Danes se je razsodba zoper drja. H. Taušinskega in nja zatožene tovariše proglasila. Taušinski, nekdanji profesor na mariborski gimnaziji, se je z nekterimi zlasti delalci skrivaj zavezal, zboroval in svoje neverške zmote trosil s tem namenom, da bi se zdani državni red podkopal in država vse drugo lice dobila. Ker pa je vsako tako postopanje tajnih zaveznikov zoperpostavno, in ker se je pri tej priliki posebno sv. kat. vera zasmehovala in zasramovala, so omenjene skrivne zborovalce pred sodnijo poklicali, Taušinskega že pred 4 meseci v preiskavo djali in danes obsodili. — Rzsodba se glasi: dr. H. Taušinski se zavoljo razžaljenja cerkve od države pripoznane in zavoljo skrivne zaveze obsodi na 4 mesece ojstre ječe z enkratnim postom. Ednega zaveznikov je ista kazen zadela, druge manjša, vsakega po zasluženju.

Iz Kozjanskega okraja. (Letina.) Vašej želji, izrečenej v 43. številki „Gospodarja“ gledé vinske letine, prav rad vstrežem, da si je težko pri nerednosti letošnjega leta sploh o pridelku govoriti. Skoro vsak hribček namreč je drugače obrodil. Pri vsem tem smem vendar trditi, da se je v Kozjanskem okraju poprek trgatva dobro obnesla.

Nizke gorice so povsod zavolj mraza mnogo trpele; na Polju, v Bučkih goricah in v nižjem Virštanju se ni polovica truda splačala. — Srednje gorice so ostale pri lanskem; tu nekaj več, tam nekaj manj. Semkaj spadajo po večini gorice Virštanjske, Pilštanjske, Kozjanske itd. Vinogradi pak, ki ležijo visoko in za vetrom, so prav mnogo

obrodili. Najti je pri nas dosti hiš, ki niso v šestih letih toliko vina dobile, ko samo letos.

Ker je bil september prav ugoden, je tudi upati, da bo kapljica dobra, gotovo boljša od lanske. — Cena se suča okoli 5 fl. vedro. Šentpetrsko vino bo gotovo dražje, Virštanjsko ceneje. Vsekako bi se splačal trud vinskim kupcem, ko bi se podali v naš sicer oddaljen kraj po vina.

V Kozjem na primer je na prodaj mnogo dobrega vina; ubogo zadolženo ljudstvo bi ga prav rado oddalo, pa tujih kupcev ni, domači pa se nočejo prenaaglit.

Iz celjskega okraja. (Vinski in poljski pridelek.) Okoli Celja, Vojnika, Dobrne, Novecerkve in Frankolovega so le nekteri vinogradniki več pridelali kakor lani, večina pa manj, ker je trojna uima: mraz, smod in toča desetino letos pobrala. Polovnjak se ceni 30—40 gld., pa kupcev je malo, ker se je z Oggerskega dobre kaplje obilno in po ceni nadjati.

Za vsakdanji živež se je — hvala Bogu — pri nas vsega precej obilno pridelalo, le za denar bo huda, ker še to, kar ima kmet za prodati, prave cene nema.

Od zgornje Pesnice 25. okt. (Vinska letina.) Trgatev je tukaj sploh dokončana, vreme je bilo vseskozi lepo, vinska letina je pa ena najslabših, kar pomnimo. Pridelalo se je sploh na oralu komaj za eden polovnjak. Kar dobroto zadeva, bo tudi slabeje vino od lanskega, meri namreč 15—16 stopinj sladkora, lani pa 16—17. Cena mu je okoli 80 gld. štrtinjak, pa kupcev ni, tako da marsikter zdihuje, ki bi svojo malenkost rad prodal, ker je za denarje silno trdo. Rani mraz, (26. in 27. t. m. na oknu — 1) zopet nič dobrega ne obeta za prihodnje leto, tako ljudje sploh govorijo; dobro bi menda bilo, da bi saj brajde se v jesen obrezale, dobro pokrile in zavile.

Od zgornje sv. Kungerte 25. okt. (Nov zvon.) Veliki zvon nam je bil lani na dušno nekoliko napoknil, letos pa 2. febr. je celó počil. Zvonenje je bilo neprijetno in zamolklo, zato občna žalost in zdihovanje. Kako veselje je toraj prešinilo vsakega farmana srce, ko se je preteklo nedeljo 18. t. m. novo preliti zvon iz visoke line jarno in milo zglasil in na novo oživljen farmane veselo pozdravil! Prelil ga je g. Dencl, zvonar v Mariboru; pred je bil težek 14 cent. 30 funt., zdaj pa tehta 17 cent. 40 funt. Svojega mojstra časti, ker ima prav jarn in čist glas. Kupili so ta zvon farmani l. 1841, sedaj ga je dala cerkva na svoje stroške preliti in povekšati; blagoslovili so ga v Mariboru 17. t. m. stolni prošt, prečast. gosp. Sorčič. Drugi dan se je zbralo veliko ljudstva od vseh krajev, ter je bil zvon z lehkoto in brez vse nevarnosti in nezgode obešen.

Iz Cerkovec 26. okt. (Pobalinska razbrzdanost in divjost.) V Cerkovcah, znanem kraju ubijavcev in ponočnjakov, se je preteklo nedeljo 25. t. m. strašno hudodelstvo zgodilo.

Namesto k večernicam se podajo malopridnih starišev sinovi v krčmo. Imeli so, kakor je že od nekedaj v tej fari navada, sè seboj morivno orožje. Proti večeru se med seboj stepejo ter se začno z noži klati, z vilami in sekirami pobijati. Malopridnežev eden udari drugega z sekirò po glavi, mu jo razplati, da se možgani razletijo. Ranjeni hitro potem svojo dušo izdahne. Bil je, kakor se čuje, tudi malopridnež, sin slabega, zapravljivega očeta in že večkrat v takih pobjih. Kakor živel, je tudi umrl. Nesrečnež je že božjo sodbo prestal, morilce njegove pa čaka zaslužena kazen. Se več drugih je ranjenih, pa ne tako nevarno. Svoje dni je cerkovska fara dobro slovela in je bila tudi srečna. Sedaj je vsako leto nesrečna po ognji in toči ter se vsako leto godijo pobji. To je sad slabih starišev, njih brezskrbne izreje; največ pa sedanjega liberalizma, ki se je tudi med kmete vrinul.

Pristavek vredništva. Ne bi li skrajni čas bil, da se poštenjaki med Poljanci začno posvetovati, kako razuzdanosti in surovosti v okom priti? Treba pred vsem poduka odrasli mladeži in tudi možem, izmed katerih se rekrutira Seidl-Brandstetterjeva garda pri volitvah. Poduk v cerkvi ne zadostuje več v sedanjem zbeganem času; ako še kaj premore, so društva, brez katerih se proti liberalizmu in razbrzdanosti ničesar ne opravi. Policija zamore le lumpe loviti in kaznovati, poštenih ljudi pa ne more vzrejati. To je delo cerkve in štarišev, ki pa morajo večkrat v dotiko priti in se lepo razgovarjati.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Vlada je odločila, da se bodo deželni zbori zanaprej v spomladi m. aprila namesto jeseni sklicavali. To je prav, kajti imajo mnogi poslanci na jesen doma dovolj opravka, iz druge strani so pa morali dozdej dež. zbori v jeseni na vso sapo delati, da jih državni zbor ni dotekel. Nasledek tega je bil, da se je mnogo poslov od ene sesije v drugo zavlačevalo.

Minister Stremayr si je te dni skušil, kakošen sad da liberalizem pri študentih rodi. Nedavno je profesorjem na vseučiliščih na srce polagal, da naj bolj pridno svoje ure držijo in pri preskušnjah bolj natančni bodo. To je profesorjem kakor študentom v nosove kadilo. Ko je toraj vpričo ministra Stremayra te dni inštalacija novega rektorja na Dunaju bila, je rektor rablo ministra grajal, kar je študentom povod dalo, da so — ministra zasramovali. Ko je namreč vstal ter hotel govoriti, začeli so mladeniči sikati in kričati: „Niedersetzen!“ Po končanej inštalaciji so ga zopet s sikanjem in grdim „pereat!“ (konec ga bodi) iz sobane spremili. —

Česko. Volitve v drž. zbor so za zdaj zopet končane in — vladna ustavaška stranka ima nekoliko tolažbe in veselja. Izmed 33 poslancev so namreč trije mladočehi zmagali: dva